

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.
→«←

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. czégnél.

→«←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Egyesületeink.

Lezajlottak a választás izgalmas napjai, a szennvedelmek előlőben, a kedélyek csillapuló félben vannak. Elérkezett a magunkba szállás órája.

A komolyan gondolkozó sok értékes, de egyben fájdalmas tanulságot vonhat le a közelmúlt napok eseményeiből. Nem czélunk ezeket most részletezni, csak a legfeltűnőbbet emeljük ki, a mely minden hazafit fájón érintett: látnunk kellett, hogy városunk kis magyar társadalma mily nagy mértékben nélkülözi az egységességet.

Pedig nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy erre az egységességre seholye hazában oly nagy szükség nincs, mint épen nálunk; mert hiszen mivel dokumentálhatjuk mással, mint az erős, egységes magyar társadalommal a bennünket környező és mondjuk meg őszintén a hazafias eszmékért nem nagyon lelkesülő nemzetiségeink előtt a magyarságnak államfentartó képességét.

Az egységben a mi erőnk, s ezt azerőt fokozni, mindnyájunknak hazafias kötelessége. Meg kell ragadnunk minden alkalmat, mely czélunkhoz bármily csekélységgel is közelebb segít, gondoskodnunk kell szervezetekről, melyek bennünket összehoznak, egymáshoz kapcsolnak, s alkalmas módon lassan-lassan az idegen társadalmat is magunkba olvasztják.

Erre a munkára, erre a nemes feladatra alakultak egyesületeink, azok az egyesületek, melyek a magyar kultúra zászlója alatt indultak a harczba s vivják azt becsülettel tehetségük szerint.

Ilyen egyesületek városunkban — nem számítva az egészen más feladatokra törekvő jótékony egyesületeket — a Társaskör, a Gromon Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület, a Magyar dalkör, a Férfi dalegyesület, (Männer Gesang-Verein) és a Nemzeti szövetség. De vajon lehet-e ezeknek munkája intenzív, mikor az erők ennyire szét vannak forgácsolva? Hiszen azonos czélok — sőt több közülük ugyanazokat — szolgálnak; nem volna-e tehát hasznosabb, ha ezt egyesült erővel, egy czéger alatt tennék?

A mi meggyőződésünk az, hogy igen. Nem nehéz belátni, hogy kis társadalmunknak majdnem minden tagja — sokszor tiszta hazafiságból — az említett egyesületek közül többnek is tagja és ezért sem itt, sem ott nem fejthet ki képességeinek megfelelő munkálkodást, a legtöbbször megcsömörlik a sok gyűlésezéstől s lelkesedése a tagdíj fizetésére redukálódik. Hozzátehetjük még azt is, hogy ijesztő módon fognak az idealisták s ennek következménye az, hogy tisztségeket ugyan el vállalunk szívesen, mert az megtiszteltetés, de a vele járó kötelességek teljesítése a legtöbbször elmarad, mert nem fizetnek érte; ma pedig ingyen munkára embert fogni nagyon nehéz. Ha egyéb nem, már ez az egy szempont is eleget ad arra, hogy az egyesülés eszméjére rámutassunk.

A Társaskör, a Gromon Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület és a Férfi dalegyesület él, iparkodik mindegyik saját kitzűzött czélját megvalósítani, de nem látjuk-e nap-nap után, mily óriási akadályul szolgál törekvéseikben

a szellemiek, de kivált az anyagiak elégtelensége, nem látjuk-e, hogy a mi történik, néhány lelkes ember műve; mi lesz, ha ezek bármely oknál fogva kidűlnék? Szellemi és anyagi tönk, a mi már kekövetkezett a Magyar Dalkör-nél és Nemzeti szövetség-nél. Hol van a hajdan erős és dédelgetett Magyar dalkör, ki ápolja a magyar dalt nálunk, pedig ennek van ám igazán hódító hatása a nemzetiségekre? Senki; az egyesület papíron meg van ugyan, de ott sem volna már, ha a tavasszal, épen az egyesülés reményében, néhányan meg nem akadályozták a feloszlást. A Nemzeti szövetség fényes assistentiával, de halva született, egy pillanatnyi fellobbanó szalmaláng volt, aztán elmult, hírét sem halljuk a megalakulás óta.

Ezek a szomorú viszonyok már rég ismeretesekek mindnyájunk előtt, kerestük is évek óta a kibontakozást, a gyógyulást. Ez vetette fel a fenti egyesületek egyesítésének eszméjét egy új, hatalmas, erős, szellemen és anyagiakban gazdag egyesületben, mely lelkes, egységes vezetése által többet használhat a magyarság ügyének, mint a most meglevők a szétforgácsolt erővel.

Tudjuk, hogy a hajlandóság is meg volt ezekben az egyesületekben a tömörülésre, hiszen valamennyien képviseltették magukat abban a bizottságban, mely az egyesítés módozatainak megállapításával foglalkozott. Sajnos azonban az, hogy mire a tervezet a módra elkészült, a bizottság — nem tudni, mi okból — munka képtelenné vált.

A Gromon Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület igazgató-tanácsa f. hó 20-án tartott ülésében megint szőnyegre hozta ezt az eszmét, s megindítja újból ez irányban a mozgalmat. Hogy ezt támogassuk, lapunk más helyén közöljük az egyesülés által keletkező új egyesület alapszabály tervezetét, hogy azt mindenki megismerhesse. Tért nyitunk lapunkban az e feletti véleményeknek, s óhajtjuk, hogy a fontos ügy minél előbb tisztázódjék s hiszszük, hogy a hazafias magyar társadalom minden arra való tagja ki fogja venni részét a nagy munkából, melynek eredményeként előttünk egy szép ideal lebeg: az egységes magyar társadalom! . . . a . . . e .

Alapszabály-tervezet.

Az egyesítendő pancsovai egyesületek esetén alakítandó új egyesület részére:

I. Fejezet.

Az egyesület czime, székhelye, működési köre, pecsétje és czélja.

1. §. Az egyesület czime: „Magyar Közművelődési Egyesület Pancsován.”

2. §. Székhelye: Pancsova; működési területe Pancsova város és környéke.

3. §. Pecsétje: Magyarország czimere „Magyar Közművelődési Egyesület Pancsován” (az egyesület czime) körirattal.

4. §. Czélja: a) Helyiségeiben a művelt és tisztességes társadalmi elemek összegyűjtése, szórakozásra való alkalom nyújtása, társas összejövetelek rendezése, könyvtárának fenntartása, bővítése és az abban levő könyvek kikölcsönzése által a hazafias gondolkodás és érzés fejlesztése és a társadalmi egyesítés létesítése;

b) a magyar nyelvnek az idegen nyelvű lakosok között való terjesztése, a magyar nyelv és szellem terjesztésére, a magyarság fenntartására és erősítésére irányuló intézkedések erkölcsei és anyagi támogatása, a magyar nyelvben kiváló előmenetel és szorgalmat, f-Imutató tanulók jutalmazása, nép- és ifjúsági könyvtárak, olvasóköri felállítás és fenntartása, magyar

felolvasások rendezése s a nemzeti színészet támogatása;

c) az eredeti magyar dal és a magyar szövegű műének gyakorlása és előadása, magyar műkedvelői előadások rendezése s különösen a nemzeti ünnepek impozáns megülése által a magyar társadalmi élet fejlesztése.

E czélok megvalósítására az egyesület három irányu tevékenységet fejt ki:

1. társadalmi;
2. magyar nyelvterjesztő;
3. dalt-ápoló és műkedvelői működést.

II. Fejezet.

Az egyesület vagyona és egyéb anyagi eszközei.

5. §. Az egyesület a 4. §-ban kitzűzött hazafias czélok intenzívebb mértékben való megvalósíthatása czéljából a helybeli hasonló czélú egyesületeket egyesíti magában, koncentrálván ezáltal azok anyagi és szellemi tőkét; vagyona tehát az egyesülő „Társaskör”, „Nemzeti szövetség”, „Gromon Dezső magyarnyelv-terjesztő egyesület”, „Magyar Dalkör” és „Männer Gesang-Verein” azon vagyonaiból alakul, mely az egyesüléskor azok tulajdonát képezi és leltár szerint az új egyesületnek adandó át.

6. §. Egyéb anyagi eszközei:

- a) az örökös és alapító tagok alapítványai;
- b) a rendes, vidéki és pártoló tagok évi díjai;
- c) önkéntes adományok, hagyományok, gyűjtések, a törvényhozás, kormány, törvényhatóságok, egyéb erkölcsi testületek és magán személyek segélyei;
- d) az egyesület által rendezendő felolvasások, műkedvelői előadások, hangversenyek, dalestélyek s mulatságok bevételei.

7. §. Az 5. §-ban felsorolt egyesülő egyesületek azon vagyonrészei, melyek mint alapítvány bizonyos czélra jutottak az egyesület tulajdonába, továbbra is mint ilyenek kezelendők és jövedelmei a volt tulajdonos egyesület alapszabályaiiban megjelölt czélra fordítandók; hasonlóképen tőkésítendők az örökös és alapító tagok díjai is, valamint azon adományok és hagyományok is, melyek ily módon adatnak, ezeknek csak kamatai használhatók fel egyesületi czélokra.

8. §. A vagyon kezelés módját és a jövedelmek miként leendő felhasználását egyebekben az igazgatótanács által készített ügyrend szabályozza.

Az egyesület vagyonának a „Magyar Közművelődési Egyesület Pancsován” mint jogi személy a tulajdonosa.

III. Fejezet.

Az egyesület tagjai, ezeknek kötelezettségei és jogai.

9. §. A „Magyar Közművelődési Egyesület Pancsován” tagjai:

- a) örökös tagok,
- b) alapító tagok,
- c) rendes tagok; ez utóbbiak
 - 1) helybeliek,
 - 2) vidékiek;
- d) pártoló tagok,
- e) tiszteleti tagok.

10. §. a) Örökös tagok azok, kik az egyesület pénztárába készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban egyszersmindenkora 600 koronát — legalább három részletben — fizetnek. E tagnság az első törvényes örökösrre átszarmaztatható.

b.) Alapító tagok azok, kik ugyancsak a fenti módon 400 koronát fizetnek az egyesület pénztárába, vagy alapító-levéiben kötelezik magukat, hogy az összegnek 5 %-os kamatait évenként előre fizetik s haláluk esetére a tőkét örököseik által befizetettetik.

c.) A rendes tagok közül: 1. a helybeliek 24 korona évi díjat fizetnek havi előleges 2 kor. részletekben; e tagsági díj azonban a közgyűlés által az igazgató tanács megokolt előterjesztésére a körülményekhez képest 6 kor. erejéig emelhető, vagy ugyanannyival csökkenthető; 2. a vidékiek a helybeli tagok évi díjának felét fizetik.

(Jegyzet: Az egyesület helybeli rendes tagjai közül azon tényleges, vagy nyugalmazott katonai tisztok és katonai hivatalnokok, akik a helybeli „Tiszti Casino”-nak is tagjai, a helybeli tagok évi díjának 2/3-át, azok pedig, kik az ének próbákban, dalestélyeken és hangversenyeken állandólag közreműködni óhajtanak s erre a karmester által alkalmasnak is találtnak, ugyanakkor 2/3-át fizetik. A közreműködésre vállalkozók kötelezettsége a 3 éves ciklus végeig tart, ez alul való felmentést — a kedvezmény elvesztése mellett — megokolt esetekben az igazgató-tanács adhat.)

d) Pártoló tag az, ki az egyesület céljának előmozdítására évi 6 kor. díjat fizet 2 havi 1 koronás részletekben.

A tagsági díjak Pancsován fizetendők.

Minden újonnan belépő rendes tag még 2 kor; és minden pártoló tag 1 kor. beiratási díjat fizet.

e) Tiszteleti tagok azok, kiket a közgyűlés — az egyesület körül akár anyagilag, akár szellemileg és erkölcsileg szerzett érdemeikért — ilyenekül egyhangu választással kitüntet.

11. §. A „Magyar Közművelődési Egyesület”-nek Pancsován tagja lehet minden művelt tisztes magaviseletű, önálló, jellemes és feddhetlen előéletű magyar állampolgár, aki magát az alapszabályok megtartására kötelezi és az 5. §-ban körvonalazott célok elérésében közreműködni óhajt. Külföldiek csak belügyminiszteri engedéllyel vehetők fel.

12. §. Egyesületi tagul leendő felvételhez egy rendes tag ajánlása szükséges. A felvétel felett az igazgató-tanács titkos szavazás útján szótöbbséggel határoz. A felvett tagnak a felvételtől szóló írásbeli értesítést és az alapszabályok egy példányát a titkár elismervény mellett kézbesíteti, melynek megtörténte után a felvett tag kötelezve van az alapszabályok pontos megtartására.

13. §. Az újonnan belépő rendes és pártoló tagok fizetési kötelezettsége azon hónap első napján kezdődik, melyben tagokul felvették és tart — miután az egyesület három-három éves ciklusra alakul — a folyó ciklus végeig, melynek lejáratát ideje a felvett tagnak, a felvételi értesítésben tudomására hozandó.

14. §. A tagok sorából való kilépés csak a három éves ciklus lejáratával van megengedve. A kilépni óhajtó tag köteles kilépési szándékát a ciklus lejáratát megelőzően (mely az év végével mindig összeszik) legalább két hónappal az igazgató-tanácsnál írásban bejelenteni, ellenkező esetben a következő három éves ciklusra is tagul tekintetik.

15. §. Ha valamely helybeli rendes vagy pártoló tag Pancsováról elköltözik, köteles kilépését a 14. §-ban megállapított módon bejelenteni s ez esetben kötelezettsége az elköltözést követő hónap első napján megszűnik; a bejelentés elmulasztása esetén a fentjelzett időtől a rendes tag vidékiek, a pártoló tag pedig továbbra is ilyenek tekintetik.

16. §. Azon tag, ki tagsági díját 6 hónapon át nem fizeti az igazgató-tanács által eszközölt felhívásra sem, az igazgató-tanács által a tagok sorából törölendő. A törölt tag fizetési kötelezettsége a törölés naptári évének végéig tart.

17. §. Minden tag — tagtársai hasonló jogának csorbítása nélkül — egyenlően részesül az egyesület által nyújtott előnyökben a pártoló tagok kivételével; tehát a közgyűléseken egyforma szótöbbséggel, szavazási valamint cselekvő és szavazó választási joguk van; egyaránt jogosítva vannak (a pártoló tagok is) az egyesület házi estélyein, hangversenyein, műkedvelő előadásain s egyéb rendezendő ünnepélyein és mulatságain díjtanul, esetleg az igazgató-tanács illetve annak felhatalmazása alapján a vigalmi bizottság — által megállapított mérsékelt díj fizetése mellett résztvenni.

18. §. A pártoló tagok kivételével minden tagnak jogában áll a 11. §-ban megállapított feltételeknek megfelelő egyéni az egyesület helyiségeibe vendégül bevezetni, köteles azonban a bevezetett vendég nevét és társadalmi állását a vendég-könyvbe bevezetni és azt aláírásával ellátni. A bevezetett vendég vendég-jogát 8 napig gyakorolhatja; a társadalmi működés igazgatója azonban ezen időt egy hónapra meghosszabbíthatja.

19. §. A helybeli felső iskolai hallgatók a szünidő folyamán alatt az egyesület helyiségeit díjtanul látogathatják, ha különben a 11. §. kívánalmainak megfelelnek és magukat a társadalmi osztály igazgatójánál bemutatják.

20. §. Az egyesület helyiségei a házszabályokban megállapított időben állanak a tagok rendelkezésére.

21. §. Felmerülő panaszok a „Panaszkönyv”-be vezetendők be s a legközelebbi igazgató-tanács ülésén elintézendők. A hozott határozat a Panasz-könyv-be folytatódólag bevezetendő.

22. §. Azon egyesületi tag, kinél a 11. §-ban megállapított feltételekben változás áll be, vagy ki az egyesület szelleme és célja ellen működik, az igazgató-tanács által kizárandó. Az ilyen tag a kizárást követő hónap 1-étől tagsági díjat nem fizet, tagsági jogai pedig azonnal megszűnnek, ép úgy azon tagé is, ki a fenti okokból önként kilép.

A kizárás felett az igazgató-tanács a felmerült bizonyítékok alapján titkos szavazás útján dönt a jelen levők $\frac{2}{3}$ résznyi többségével.

A kizárt tag az igazgató-tanács határozatának kézbesítésétől számított 8 nap alatt a közgyűléshez felelhet, mely felett a közgyűlés titkos szavazás útján egyszerű szótöbbséggel dönt.

23. §. Azok, kik az 5. §-ban felsorolt egyesülő egyesületek valamelyikénél örökös vagy alapító-tagsági jogot szereztek, ezen jogukat az új egyesületre is már befizetett, tagsági díjak megfelelő kiegészítése által kiérjeszthetik.

IV. Fejezet.

Az egyesület és működésének szervezete.

24. §. Az egyesületi ügyek intézői:

- a) a közgyűlés,
- b) az igazgató-tanács
- c) a tiszti kar.

(Folytatjuk.)

Rendezzünk iparkiallitást.

Pancsova, 1901. okt. 26.

Köztudomású dolog, hogy a sajtó mozgató ereje egy-két vidéki város iparos közönységét arra buzdította, hogy szakképzettségének bemutatása végett kiállításokat rendezzen. Így legközelebb Szeged városa nyitott kiállítást, a hol számos vidéki iparosnak nyílt alkalma arra, hogy jelesebb iparkészítmények kiállításával a magyar műipar fejlettségét tanúsítsa. Szomszéd és testvér-városunk, Versecz egész társadalma pedig lázban van, tervszerűen szervezkedik, hogy jövő évi iparkiallitásuk sikere minden tekintetben fényes legyen.

Az a körülmény, hogy e fajta kiállításokat a magyar kormány is méltó pártfogásban részesíti, — garantiája annak, hogy a szak-miniszterium kiküldött közegei útján oly irányú tapasztalatokat is óhajt szerezni, a melyek támpontjainul szolgálhatnak arra, hogy az ipari élet fejlődésének bajait miképpen orvosolhassa, valamint arra is, hogy a magyar ipari termékek számára külföldi piacokat nyerjen.

Mondanunk sem kell, hogy ama városok között, a hol az ipari élet erősebben lüktet, Pancsova az elsők között van. Ennél fogva önmaga iránti kötelessége az itteni iparos osztálynak oly irányú mozgalom megindítása, hogy itt is tartassék országos iparkiallitás. E város fekvésénél fogva, — a mely épen nem kedvezőtlen, — hivatásának tekintheti azt, a mi a magyar ipar barátainak a legfelsőbb körökben is óhajtatja, hogy t. i. a magyar ipari termékek a Balkán népei közt ismertekké tétessenek.

A reális szempontok mellett gondoljunk az ily kiállítások által a dolog természete szerint bekövetkezni szokott erkölcsi sikere is! Minden ipari kiállítás oktató és buzdító hatású magára az iparos osztályra egyfelől. — a művelést és vétel kedvet gyarapító a közönségre nézve másfelől.

Pancsovának oly régi és erősen fejlett ipara van, hogy az megérdemli az ország előtt leendő bemutatást.

Jótkönyv hatása lenne egy itt rendezendő iparkiallitásnak azon quasi elszigetelt helyzet enyhítésére is, a melyben Pancsova közönsége vidéki kártársaihoz való viszonyában szenved. Jótkönyv hatása lenne pedig első sorban az ipar terén küzdő polgártársak közszellemének és összetartózkodásági érzésének emelésére. Minden kiállítás egy-egy versenytér, a hol az egy szakbeli emberek egymás munkáját megismerni, s egymást becsülni tanulják.

A rendezés feladata az iparos osztályé, — a miénk a buzdítás s azon hitben vagyunk, hogy ez nem lesz sikertelen.

K..

A Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület igazgató-tanácsának ülése.

A f. hó 20-án délután 11 órakor tartotta a nagy szünidő után első ülését a Tarsaskör helyiségében a Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület igazgató-tanácsa.

Dózsa I. igazgató szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelenteket és kérte a tanács tagjait, hogy újult erővel és kitartással támogassák a hazafias célok előmozdításában.

Péterfi L. igazgató-tanácsos hívta fel ezután a tanács figyelmét azon magyar társadalomban általánosan elterjedt és megdöbbentést keltett hírre, hogy az újonnan államosított iskolákban az anyanyelv a magyar nyelv és a többi tantárgy rovására tanítatják heti 5 órában, amennyiben ezen idő a többi tárgyakból vonatik el. Bemutatta az államosításkor kötött szerződés idevonatkozó pontját, mely így intézkedik: „...egyszer mind megengedi a közoktatási m. kir. kormány, hogy az állami elemi iskolákban a magyar nyelv teljes egészben tartása mellett a szerb illetve a német nyelv hetenként 5 órán át a szerb illetve német ajkú tanulóknak anyanyelvükön tanításuk.” Ennek alapján s értesítések talán a fenti eljárást s a Gromon egyesületet, mint magyar nyelvterjesztő egyesületet illetékesnek tartja arra, hogy a dolognak utána nézzen s ha tényleg igaznak bizonyulnak, a kellő lépéseket a sérelem orvoslására megtegye. Az igazgató-tanács az alkalommal a dolog érdemében még nem határozott, miután az előterjesztés alapját a hallomás képezi, de megbizta az egyesületi igazgatót hogy az ügyet tanulmányozva tegyen jelentést. *)

Az igazgató tett ezután előterjesztést a továbbképző tanfolyamról, melynek ezidőig ciklusa előkészítésére és szervezésére Martin I. elnöke alatt

Reich Gáborné, Fritzsche Ernőné, Péterfi L. Molnár J. Dózsa I. és Sztodota P. tagokból álló bizottság kéretett fel.

Felhatalmazást kért és kapott az egyesületi igazgató arra, hogy a helybeli magyar egyesületek egyesítése tárgyában éveken ezelőtt megindult, de abban maradt mozgalmat újból megindítsa s e célból a testvér egyesületeket megkeresse.

Felhatalmaztatott az igazgató arra is, hogy a városi székház és kir. törvényszék épületének falaiba az egyesület által illesztett emléktáblákat rendbe hozassa, a rajtuk levő felirásokat olvashatóvá tegye, s kérje meg a városi tanácsot, hogy a házasságok ki-hirdetésére szolgáló táblát, mely az emléktáblákat részben eltakarja, más helyre tétesse, a városi rendőrséget pedig, hogy a törvényszék falán levőre a falragaszok felragasztását szigorúan tiltsa meg. — Végül bejelentett, hogy a 200 K.-s. „Milleniumi ösztöndíj” első részlete Paulini Vilma, a szabadkai állami tanítóképző negyedéves növendékének szeptember hó folyamán kifizetett.

Előzőleg igazgató köszönetet mondván a jelen voltakak szives figyelmükért az ülést berekesztette.

*) A helyi viszonyok között csak fűvés hatással lehet az egyesület érdeklődése ezen hatáskörhöz nem tartozó ügyben. Veleányunk szerint a Gromon egyesületet hivatva, — miután ugy látszik mások lényegtelenebb tartják azt — a miniszterium mérvadó köréit kellőképpen tájékoztatni. Hadt talják meg oda fön, hogy az anyanyelv (szerb és német nyelv) állítólagos elnyomása, illetve elhanyagolása miatt menesztett panaszok, valamint a zendülés-szerű zűzölodásról terjesztett hírek semmi nem egyéb, mint fanatikus túlzók szándékos koholmánya. Mi csak azt sajnáljuk, hogy ezelőtt egy évvel, mikor különböző üléseken folyt e fölött vita, nem érdeklődött az egyesület már ez ügy iránt. Különbösen úgy tudjuk, hogy más részről is történek lépések.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Pancsova okt. 22-én.

Sajnos jelenség, hogy a városatyák hatáskörük egyik legfontosabb része, a jövő évi költségvetés megállapítása iránt sem tanúsítanak oly fokú érdeklődést, milyent az ügy fontossága és a mandátumot adó polgárság érdeke megérdemel.

A szavazat jogos tisztviselőkn kívül a bizottsági tagoknak még egy harmad része sem vett részt a keddi közgyűlésen. És még sem egészen simán folyt le a tanácskozás. Kritizáló és mégis békülékeny hangulatban érték egymást a váratlan, meglepő és találó felszólalások. Ezek nélkül bizony egy rövid óráig sem tartott volna a százezreket megszavazó közgyűlés.

Winterfeld János bizottsági tag dr. Nenadovics Lyubomir kerületi orvosnak az iskolás gyermekek újra oltása alkalmával tanusított eljárását tette szóvá.

Felémeltette azt is, hogy a szegények — kiket a kerületi orvosnak ingyen kellene gyógykezelni, inkább magán orvoshoz fordulnak orvosi segítségért mint nevezett városi orvoshoz. Miután dr. Nenadovics maga ellen fejelemi vizsgálatot kért ez erre is ki fog terjesztetni. (Vajjon nem érdeklődhetne az előzetes vizsgálat a kilenczvenes évek elején, uralkodott gyermek - járványok idejében történetekre is. Szedő).

Dr. Radda Ignác a városi ügyésznek, dr. Karathúr Arthur-nak a város perei körül követett eljárását bírálta. Kimutatta, hogy a helypénz szedési perben a város megkérdőztetése nélkül nem élt felebezéssel, mi által a város tizezrekre rugó összeget kénytelen fizetni. Ugy szintén elmulasztott egy elszámolási keresetet benyújtani.

Indítványára a közgyűlés nem helyeselte az ügyész eljárását és határozatilag kimondotta, hogy jövőben minden per állásáról a közgyűlésnek jelentés teendő.

A költségvetésnél Winterfeld b. t. kifogásolta a heréskertek bérösszegének felemelését, indítványa azonban, melylyel a takarmányt termeszítőknak a félholdos heréskertek a régi 20 korona bérért, az egyéb veteményeket termelőknél pedig 25 koronáért adassanak, nem fogadtatott el.

Jovanovics Pál b. t. indítványára a Nékert fenntartási költségek az előre nem látható kiadások rovata terhére évi 600 koronával nagyobb összeggel emeltettek. (A változó egészséggel a nézetek is változnak. A beteg városatyá is belátja már, hogy mennyire van szüksége fátkban szegény városunknak egy tisztesen ápoltt üdülő helyre. A „Park-egyet”-ből is lehet talán még valami, a mit ösztönösen kívánunk — ha még több városatyá beteg lesz, a mit azonban nem kívánunk.)

A szunyogsziget befásítására fordítandó tételnél dr. Pánczél Otto főorvos a lapályos és vizenyős helyeken a mostan elületesített fűzfák helyett más ilyen talajban szintén tenyésző pl. kőrifát kíván ültetni. Igen helyesen érvelt, hogy ezek idő multával értéket is képviselnének, de hiába, mert a megállapított üzemtér nem engedi. Itt az előzől fősipán is kifogásolta az ültetvények védelme körüli felületességet.

Radda Ignác, dr. kifogásolja, hogy egyes tisztviselők éveken át nem számolnak el felvett előlegekről. Szerinte több ezer korona nincsen elszámolva. Ennek reális háztartásban nem szabad előfordulnia. A polgármester a jövő közgyűlésnek jelentést teend. A vásártér berendezési költségeknél ugyan csak dr. Radda felszólalására jelenti polgármester, hogy a hadtestparancsnokság illetve a hadügyminister átengedte a katonai gyakorlóteréből kihasított 18 holdat vásártartási célokra.

Jovanovics Sándor városi tanácsnok ellenzi a József főherczeg utcának koczkakövezettel való burkolását. Szerinte ezen dédelgetett utcában a kö-

vezet az utolsó 8 évben négyszer lett alaposan javítva, míg más utcákban semmi sem történt. Sokkal fontosabb és élelkebb közlekedésű utaink vannak melyek teljesen járhatatlanok. Ezeknek újra kövezése sokkal sürgetőbb. Ugyanígy értelemben beszélt Bachmann Antal b. tag. Az újra kövezendő utcák sorrendjét a közgyűlés külön fogja megállapítani.

A közgyűlés lefolyásáról adjuk a következő tudósítást:

Elnök: bajsai Zákó Milán főispán.

Jelen voltak: a városi tanács, a szavazati jogos tisztviselők és 12 törvényhatósági bizottsági tag.

A gyűlés 9 órakor vette kezdetét.

1. A polgármesteri jelentés a város szeptember havi állapotáról tudomásul vétett.

2. A faiskolák és fásításáról alkotott szabályrendelet bemutatott módosítása elfogadtatott és jóváhagyás végett felterjeszténi rendeltetett.

3. Az állami és törvényhatósági alkalmazottak szolgálati viszonyainak rendezése tárgyában Békésvármegye felterjesztése értelmében felír a város olyképpen, hogy az államtól a törvényhatóságokhoz vagy viszont átlépett tisztviselők az átlépés előtt eltöltött szolgálati ideje ne csak az új minőségben eltöltött 10 szolgálati év után hanem mindjárt számítassék be a tisztviselő nyugdíjképeségébe.

4. A temesvári kir. főügyész értesítése, hogy hivatalát elfoglalta tudomásul szolgált; az új főügyész a város nevében üdvözöltetik.

5. Az okt. 10-én megtartott számonkérőszéki ülés jegyzőkönyve, miután intézkedés szükségessége fenn nem forog, tudomásul szolgált.

6. A helypénzszedési ügyben a kincstárral folyamatban levő perek felett keletkezett, bevezetésünkben érintett vita mellett határozatba ment, hogy felterjesztés intézendő a belügyminiszterhez melyben kéri, a perek beszüntetését, esetleg törvényhozói intézkedés útján.

7. A Temes szabályozási és partépítési munkálatok leszámlása elfogadtatott. E szerint ezen munkálatok 542,854 kor. 6 fillérrel voltak előirányozva; a tényleges kiadás 533,610 kor. 64 fillért tesz ki és így az előirányzott összegből 9243 kor. 42 fill. megtakarítás mutatkozik.

8. Az 1902. évi háztartási, stb. alapok költségvetése a fent jelzett felszólalások után változatlanul elfogadtatott.

9. A temesvári fa- és fémipar szókiskolánál létesített alapítvány alapító oklevele elfogadtatott és jóváhagyás végett felterjesztetnek.

10. Megszavaztak 8432 kor. póthitelt, mely az eszközöndő megtakarításból fedezendő.

11. Kovács György alszámvevő tisztí ovadék letételére utasítottat.

12. Bunkart Mária és Csejkovics Roza születésnői oklevele kihirdetett.

13. A Wiedmann-féle szivattyú-telep vételi ügye, miután a bizottsági tagok 2/3 része nem volt jelen, a napirendről levétetett.

14. Weisz Vilmos számtisztnek tisztí ovadékából 700 kor. kiutalványozása engedélyeztetett, azzal hogy állása újbóli elfoglalása után azonnal visszafizetni tartozik.

16. Ő felsége életnagyságu képe megfestésével Kovács István festő bizatott meg. A kép 1800 koronába, a keret, melyet Lisy Károly helybeli jónevű aranyozó készít, 500 koronába kerül.

A közgyűlés déli 12 órakor az elnök főispán elttetésével ért véget.

— **Eljegyzés.** Városunk magyar ifjúságának egyik rokonszenves s a törvényszéki jegyzői karnak tehetséges tagja Egi Kálmán eljegyezte városunk virulóvirágkoszorújának egyik legkedvesebb virágát Vozáry Rózsika kisasszonyt, Vozáry János törvényszéki elnök magas műveltségű bájos leányát, Fogadják az ifjú jegyesek részünkről is a legjobb szerencsekívánótainkat.

— **Rendkívüli ülés a városban.** A város közigazgatási bizottsága október 30-án rendkívüli ülést tart bajsai Zákó Milán főispán elnökletével. Az ülés tárgya Theodorovics Szvetozár felebbezése a Pancsovai Népbank épülő palotájának terve ellen.

— **Tovább képző tanfolyam.** A Gromon Dezső magyar nyelvtanító-egyesület az idén is rendez továbbképzőtanfolyamot a felső leány iskolát végzett leányok részére. A tanfolyamon érdekes a tanulságos felolvasások s előadások fognak tartatni, mely által az egylet a magyar nyelvet s közismereteket ohajtja ápolni s terjeszteti. A tanfolyam a polgári iskola rajztermében fog minden szombatn d. u. 5 órakor megtartatni. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület igazgatója. Az első előadást november 9-én az egyesület fíradhatlan igazgatója, Dózsás Imre fogja tartani.

— **Kinevezés.** A vallás s közoktatásügyi miniszter a torontál-almási állami iskolánál megüresedett állásra Varga Emma, okl. tanítónőt nevezte ki.

— **Pótfelülvizsgálat.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte a Pancsova-Temespart állomás valamint az összekötő vágányok pótfelülvizsgálatát, mely Kádár Gusztáv műszaki tanácsos vezetése alatt október 29-én fog megtörténi. A találkozás helye a Temespart állomás felvételi épülete.

— **Ministeri döntés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek a napokban leérkezett döntése szerint a helybeli gör. kel. román egyházközség akadálytalanul temetheti halottait a gör. kel. temetőbe. Kívánatos volna, hogy a huszadik századba nem való felekezeti türelmetlenségnek most már vége legyen.

— **Bank-fiókintézet megnyitása.** Az osztrák-magyar bank pancsovai fiókintézete október hó 28-án kezd meg működését. A hivatalos órák reggeli 8 órától délutáni 2 óráig tartanak. A hivatalos helyiség a bankpalota földszintjén van.

— **Halálozás** Ninics András városunk egyik tipikus alakja 69 éves korában meghalt. A boldogult a volt német-bánati határőr-ezred utolsó ezredjosa volt. A felosztás után pedig ő lett Pancsova első rendőr őrmestere. Életének utolsó éveiben koreszmája volt az alsóvárosban. Temetésén melyen Lestyánsky János főkapitány és a rendőr-legénység egy küldöttsége vett részt, szerdán délután ment végbe nagy részvét mellett. Nyugodjék békében.

— **Népfelkelők figyelmebe.** Az 1893 évi XXXVII t. cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a haditergészetben, a hovárségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, — felülvizsgálat után elbocsájtottak kivételével, — továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfelkelési (rozszászní) ajánlati lappal el vannak látva és pedig 1868—1864 években születtek folyó évi október hó 31-én, az 1863—1859 évbéli születésűek pedig folyó évi november hó 2-án mindenkor 7 órakor reggel a városi székházban személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. A írásbeli jelentkezéshez szükséges jelentkező lapok és a szükséges utasítások a városi rendőrkapitányságnál ingyen kaphatók.

— **Botóreses lopás.** Szerdán éjjel ismeretlen tettesek betörték Raniszavlyevics Acza király utcai lakásába és különféle fehérneműket emeltek el. A rendőrség kellő szorgalommal nyomozza a tetteseket.

— **Tűzek.** A lefolyt héten két szomszédos községben volt tűz, é. p. csütörtökön Bárányoson s pénteken Hertelendyfalván. Különös szerencse valóban, hogy a nagy viharban nem égett le mindkét falu. A lakosság erőfeszített munkálkodásának tulajdonítható, hogy a tűz lokalizálva lett s aranylag nem igen nagy kárt okozott.

— **„Ermeléki első szőlőoltványtelep”** Nagy Gábor (Nagy Kágya) hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Schonheim vendéglős** a mai nappal átvette a Wiedmann-féle sörház vendéglői helyiségeit.

— **A szerelem halottja.** Lencz Katalin fiatal leány, ki szerelmi bánatában a múlt héten marólgótot ivott a lefolyt héten meghalt. A szerencsétlen leány immár ott nyugszik, hol a szerelem már többé nem bántja.

— **Megörült.** Petrovics János „Nap” vendégfogadásán kitört az örülttség s mert állapota közveszélyes lett hozzátartozói Budapestre szállították egy magánintézetbe gyógykezelés végett.

— **Lelenczhabza,** Temesvárra vitték azt a talált kis fiút, kit a múlt héten Csala Sándor névre kereszteltek.

IRODALOM.

Magánjog-politikai tanulmányok.

Városunk szülöttje Dr. Meszléry Arthur, jegyző a budapesti kir. törvényszéknél, ki nem régen az ügyvedi vizgát kitűnő eredménnyel tette le ezen cím alatt egy könyvet írt, a melyről a „Pesti Napló” ez idei 286 számában igen-dicsérőleg nyilatkozik. Ugyanis azt írja többek közt a „Pesti Napló”: A modern jogtudományok szociális szempontból egyik legérdekesebb képviselője, a kinek hatását ma teljesen még meg sem lehet mérni. Menger Antal elvülhetetlen szavakkal állapította meg a törvényhozó feladatát. A törvényhozó, ha ezt a nevet meg akarja érdemelni, a nemzet nevelőének érezze magát és emelkedjék fölül az évezredek óta összegyűlt jog anyag halmozán. Minden fontosabb jogi elvnel, vagy intézménnyel vizsgálja meg, hogy megfelele-e még a társadalmon belül fennálló osztályok hatalmi viszonyainak. Sőt a szociális hatalmi viszonyoknak alakulában levő változásánál belenyulhat a jövőbe is és ezt a megfelelő tevékenységet, mely a törvényhozásnak legfelsőbb, de legnehezebb problémája, annál energikusabban gyakorolja, mennél gyorsabban halad előre egy kor gazdasági fejlődése. Az igazi törvényhozó szeme nem a múltba, hanem folytonosan a jövőbe néz.

A modern magyar törvényhozás eddig még alig hódolt ennek az elvnek. Meggyőző dialektikával és az élet s a jog lelkiismerete bevilására való példakkal bizonyítja ezt egy finom elméjű fiatal író, dr. Meszléry Arthur legújabb könyvében, melynek címe: **Magánjog-politikai tanulmányok**, különös tekintettel a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetére.

A Pesti Napló teljes két hasábot szentel ezen könyv magasztalására, de szaklapok is igen dicsérőleg nyilatkoznak a könyv felül.

Örömmel regisztráljuk ezt, és a könyvet a nagy közönségnek ajánljuk. Mint pancsovaiak büszkéi lehetünk, dr. Meszléry Arthur, városunk szülöttjére, ki dacára fiatal korának a jogi szakirodalomban oly nagy tevékenységet fejt ki, mely általános feltűnést kelt és a nagy közönségnél úgy, mint a szakembereknél dicsérő elismerésre talál.

Közzgazdaság.

A gyümölcsfajok megvilasztása a talajviszonyokra való tekintettel.

A gyümölcsfajok megvilasztása sokkal nehezebb feladat, semhogy egy, a gyümölcsstermelés terén kellő jártassággal nem bíró egyén a tekintetben köny-

nyen eligazodni képes legyen. Kiválasztani a sok faj közül azt, a mely legjobban megfelelne a helyi talajviszonyoknak, nagyon sok tapasztalatot, időt és fáradságot igényel, miért is összefoglaljuk az alábbiakban az ide vonatkozó tanácsokat a főbb gyümölcsökre nézve.

Az almafélék közül az alma középkötöttségű, mérsékelt meleg talajt kíván; ellenkező esetben, ha a föld száraz, úgy a fa, mint a gyümölcs eltergesedik, ha pedig túlnedves, akkor különösen a finomabb fajták különböző betegségeket kapnak. — A körte a friss máladéku köveces, mely rétegtű talajt kedveli, s különösen megkivánja, hogy az ásványi anyagokban gazdag legyen, ép ezért a körtefeléknél a műtrágyák alkalmazása nagyon kifizeti magát.

A csonthéjasok közül; a meggy inkább a könnyebb talajokat kedveli s főként humozus anyagokkal bővelkedő gyepföldben diszlik. — A cseresznye homokos területen, száraz természetű déli lejtésen, sovány, köves emelkedésen is eléggé otthon találja magát, sőt rajta nem ritkán jobban tenyészik és termékenyebb, mint kővér talajon, vagy kedvezőbbnek látszó helyen. — A nyári vagy kajszinbarackfa, az őszi barack, továbbá a mandula: laza, homokos, vagy méginkább meszes, mérsékelt száraz, meleg természetű talajt kíván; az istállótrágyával bőven trágyázott, avagy a természetől fogva szerves anyagokban gazdag földeken nagyon könnyen elmezgásodnak, vagy felkopaszodva rövid idő alatt elvélnülnek.

A kopáncosok közül: a diófa és gesztenyefa, ha a talaj, nedvességénél fogva nem tulságosan hideg, vagy ellenkezően, lazasága, homok és mésztartalmánál fogva nem tulságosan száraz, s ha benne némi szerves maradványok is vannak, csaknem minden talajon jól találja magát, de különösen a mézgas talajon. — A mogyoró nem ugyan kötött, de mégis inkább a nedves, mint a száraz talajokon diszlik.

A boggyófélék, u. m. szőlő, pöszméte, ribizke, csaknem minden talajon diszlenek, de új máladéku vulkánikus eredetű helyeken, a hol káli, foszfor bőven van jelen, sokkal inkább diszlenek, mint vizenyős, nedves helyeken.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Az Osztrák-magyar banknak helyben újonnan felállított fiókintézete 1901. évi október hó 28-án fog a Klastrom és Iskola utcai sarok ház földszintjén levő helyiségekben megnyitvatni. Az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 2 óráig állapittattak meg.

A fiókintézet üzletköre kiterjed:

- a) bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámlolására,
- b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- c) váltóelfogadványok bizományi beszedésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
- d) a giró-forgalomra,
- e) bankutalványok kiállítására a két főintézetre és valamennyi bankfiókintézetre,
- f) kölcsönképes értékpapírokra való kölcsönzésre,
- g) egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- h) mindennemű értékpapírokhoz tartozó szelvényivek bizományi beszedésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyen eszközölhető.
- i) az elővételi jog bizományi gyakorlására és értékpapírokra teljesítendő befizetésekre, valamint konvertálandó kötvények kicserélésének eszközzésére,
- k) értékpapírok és érmék bizományi vételére és eladására,
- l) külföldi helyekre szóló checkek és utalványok bizományi beszedésére,
- m) létetek átvételére a bécsi vagy budapesti főintézethez való beküldés céljából,
- n) aranyrudak, valamint aranyfövény és aranypor, továbbá külföldi és kereskedelmi arany-érmék beváltására meghatározott áron,
- o) bankjegyeknek és a koronaérték értelmének beváltására.

Az Osztrák-magyar bankkal való üzleti közlekedésre megállapított kimerítő határozmányok a fiókintézet által kívánatra díjmentesen szolgáltatnak ki.

Pancsova, 1901. évi október hó 26-án.

Osztrák-magyar bank
Pancsovai fiókintézet.

Hirdetmény.

Az 1901. évi 48. közgy. 4788-1901. számú th. bizottság közgyűlési határozat értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a **catasteri felmérési munkálatok körül felmerült költségek** megtérítésére vonatkozó kivétési-lajstrom folyó évi október hó 27-től november hó 5-ig a városi adóhivatalnál — a hivatalos órák alatt betekintés végett fel van fektetve, és hogy a netáni felelősök a hirdetmény lejártától 15 nap alatt a városi tanács-hoz headhatók.

Városi adóhivatal.

Pancsován, 1901. évi október hó 25-én.

1-1

Bogoszavljevics,
vár. tanácsnok.

FELHÍVÁS.

Mindazon adózók, a kik valamely adóügyben felelősökkel **ölték**, de felelősük ez ideig elintézve nem lett, továbbá azok, kiknek az adója adótárgy megszüntése végett eddig leírva nem lett, felhívjuk, — miszerint, az illető ügyek rendezetése végett, **f. hó 28. november hó 10-ikéig** az alólikt városi tanácsnoknál, a hiv. órák alatt jelentkezzenek.

Pancsován, 1901. október hó 26-án.

1-1

Bogoszavljevics,
vár. tanácsnok.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Grósz József** oppovai lakos javára 295 kor. 62 fill. tőke, ennek 1901. évi június hó 1-től járó 6% kamata 62 kor. 90 fill. eddigi 21 kor. 65 jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60 t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §. 156 §-a értelmében **Tomics Jula Vladiszlav, Tima és Velyko** oppovai lakosok ellen az Oppova községben és az oppovai 426 f. 2437. sz. tkvkben foglalt: 1. hrsz. nélküli 210 □-ól kert egészben 49 kor. 2. hrsz. nélküli 17 □-ól kert egészben 8 kor. az oppovai 510 f. 2036 sz. tkvkben felvett. 3. 1. d. 139 hrsz. 2²²⁹ h. II. o. szántó 1/5 része 132 kor. 4. 2. d. 139 hrsz. 2²²⁹ h. II. o. szántó 1/5-e 132 kor. 5. 4. d. 139 hrsz. 2²²⁸ h. I. o. szántó 1/5-e 132 kor. 6. 5. d. 139. hrsz. 2¹⁰⁸⁶ h. I. o. kaszáló 1/5-e 96 kor. 60 f. 7. 19. hrsz. 2²²⁹ h. III. o. szántó 1/5-e 132 kor. 8. 402. hrsz. 140 □-ól kert egészben 33 kor. 9. 23. hrsz. 520 □-ól kert egészben 123 kor. 10. 4. hrsz. 367 □-ól kert egészben 86 kor. 11. 5. d. 129. hrsz. 1⁹⁰⁰ h. I. o. kaszálóra 281 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova községében 1901. évi november hó 15. napjának d. e. 9 óra-kor fog megtartatni a következők úgy a tkvi hivatalban mint az Oppova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
- 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
- 3) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 4 kor. 90 fill. 80 fill. 13 kor. 20 fill. 13 kor. 20 fill. 13 kor. 20 f. 9 kor. 60 f. 13 kor. 20 f. 1 kor. 30 f. 12 kor. 30 fill. 8 kor. 60 f. 28 kor. 10 f. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a banatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1901. évi szeptember hó 2-án

Penyigey,
kir. tvszéki bíró.

1-1

A sztarcsovai utcában levő

45. sz. ház

szabad kézből eladó.

Föltételeket

Petkovics Száva ny. tanító,

Török-utca 6. sz. a. ad.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy számdolgos könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmultrámetőbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, esodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amer'ka. A levelek mindig bérmentesítendőek.

TROPON-SÜTEMÉNYEK a legízletesebbek és a legáplálók.

TROPON-CAKES (Biscuits) igen jóízű teasütemény, nagy felhasználásnál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálók a közönséges kétszersültre. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészséges és fetegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsírtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngyornak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző esekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka

Minden gyógyszerárban kaphatók.

Utbaigazítást ad: **Dr. Röder és Társa,**

Dr. László Frigyes, osztr. magy. Tropon- és táplisz-gyárai
Budapest, VI. ker. Gyár-u. 7.
Klosterneuburg-Bécs.

Szülőoltványok

szokványminőségben. 20-2

A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajogban fajtiszta, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradaimuknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényűvény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészítése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines főnyomtatni **Tőzjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzéken** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címre ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek minden-2-2 kinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: **„Ermelléki első szülőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kőgya, u. p. Székelyhid.**

Minden háztartásban nélkülözhetetlen czikk.

Magas rendelt alapján minden kereskedő árusíthatja és orvos-szak tekintélyek által ajánlatik a

JÓZSEF TÁP-TEA.

Köhögés, mellfájás, nehéz lélegzés (aszthma) elnyálkásodás ellen az

I-ső számú József táp-tea.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Nehéz emésztésnél, székszorulásnál, hágyadtságnál, tulhizásnál és mint vértisztító teát orvosi szaktekintélyek ajánlják rendszeres használatra a

II-ik számú József táp-teát.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Viszonteladók nagyobb vételnél előnyben részesülnek.

Fő- és szétküldési raktár: Vogler József-nél, Budapest VI. ker. Külső Váci-út 140. szám.

Képviseletet vidékre minden városban adok.

10-5

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Az őszi és téli idényre.

Legnagyobb választék női divat-ruha-szövetekben, Kasan, stájer Loden és blouz-flanellekben.

Selyemszövetek minden válfajban.

Továbbá: menyasszonyi kelengyékhez és házi szükségletre Damast asztalkészletek, kávé-terítékek, ágytakarók és asztalterítők, szövet- és csipke-függönyök, Stóres falí-, Sopha- és futó-szőnyegek leggyazdagbb választékban.

== Rumburgi Creas és Irországi vásznak ==

a leghirnevesebb gyárakból. — Mosható **DIVAT-BARCHENT ÉS TENNIS-FLANELLEK.**

Raktáron vannak Schroll Benedek fia hírneves fehérvászon-gyárának összes készítményei u. m.:

CHIFFON, CRETON, CÖPER, GRADL, BATIST, INLEET, (NANKING) SCHNÜRL ÉS PIQUÉ-BARCHENTEK.

A legolcsóbb szabott árak mellett ajánlják a város és vidéke n. é. közönségének

Poppovits, Nádor és Társa

kézmű és divattárú raktár a „piros rózsához” Pancsován.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován.